

Handläggare
Sigrún Andersdóttir
Telefon: 08-508 25 119

Till
Socialnämnden
2019-10-22

Inför ett kommunalt föreningsbidrag till nationella minoriteter, motion (KS 2019/748)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Lena Lundström Stoltz
Förvaltningschef

Lisa Cadenius
Tf administrativ chef

Sammanfattning

Sissela Nordling Blanco (Fi) föreslår i motionen att kommunfullmäktige inför ett föreningsbidrag för att stödja de nationella minoriteternas lokala föreningar.

Förvaltningen kan konstatera att det finns bidrag att söka för de nationella minoriteternas lokala föreningar i Stockholm. Staden har infört flera andra arbetssätt för att samverka med de nationella minoriteterna och ge dem möjlighet att utöva sina rättigheter. Förvaltningen anser dock att det är viktigt att kontinuerligt utvärdera om dagens insatser och arbetssätt räcker för att de nationella minoriteterna ska kunna ta del av sina rättigheter så som de fastställs i lagstiftning och i stadens riktlinjer. För att möjliggöra en bred delaktighet i stadens samverkan med de nationella minoriteternas föreningar anser förvaltningen att det är rimligt att de lokala föreningarna har en viss grundfinansiering till exempel till lokalhyra. En fråga som förvaltningen ser som relevant är i vilken mån resurser i praktiken omfördelas från de nationella minoriteternas riksorganisationer som mottar statsbidrag till deras lokala föreningar.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har lämnat motion ”Inför ett kommunalt föreningsbidrag till nationella minoriteter” av Sissela Nordling Blanco (Fi) till socialnämnden för yttrande. Remisstiden sträcker sig till den 25 oktober 2019. Ärendet har även remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen, Enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd, i samverkan med avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Ärendet behandlas på förvaltningsgruppens möte den 16 oktober 2019 och på funktionshinderrådet den 17 oktober.

Ärendet

Sissela Nordling Blanco (Fi) föreslår i motionen att kommunfullmäktige inför ett föreningsbidrag för att stödja de nationella minoriteternas lokala föreningar. Motionären argumenterar för att det är viktigt att slå vakt om de nationella minoriteternas rättigheter i staden, i en tid av växande nationalism och där det finns röster som ifrågasätter minoriteters rättigheter. Idag finns det statsbidrag att söka för de nationella minoriteternas riksorganisationer. I Stockholms stad finns vissa föreningsbidrag att söka för lokala föreningar, som till exempel kulturstöd för genomförande av kulturaktiviteter och kulturprogram. Det finns dock inte något generellt bidrag i staden för de nationella minoriteternas lokala föreningar för att täcka kostnader för ordinarie verksamhet och lokalhyra. Sissela Nordling Blanco menar att detta behövs och föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att införa ett sådant föreningsbidrag i staden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det finns fem nationella minoriteter i Sverige: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Gemensamt för minoriteterna är att de har befolkat Sverige under en lång tid och har långa historiska band till landet. De har en uttalad samhörighet och identitet och en egen religiös, språklig eller kulturell tillhörighet samt en vilja att behålla sin minoritetsidentitet. Samerna har förutom status som nationell minoritet även status som urfolk. Enligt uppskattningar bor det mellan 600 000 och 800 000 personer i Sverige med tillhörighet till någon nationell minoritetsgrupp varav cirka en åttondel i Stockholm.

De nationella minoriteternas riksorganisationer har möjlighet att söka statsbidrag för sin verksamhet. En del av statsbidraget baseras

på hur många aktiva medlemsföreningar riksföreningen har på regional eller lokal nivå. Riksföreningen kan fördela delar av beviljat statsbidrag till sina lokal och regionalföreningar.

I stadens riktlinjer för arbetet med de nationella minoriteternas rättigheter beskrivs vilka rättigheterna är och olika nämnders ansvar för riktat arbete och stöd. Bland dessa finns rätten att främja den nationella minoritetens kultur genom att till exempel söka kulturstöd.

Kulturstödet hanteras av kulturnämnden och kan bland annat sökas för programverksamhet som på ett eller flera sätt stärker, utvecklar och förmedlar kunskap om de nationella minoriteternas språk och kultur. Det finns ett särskilt kulturstöd att söka för kulturprogram som stärker något av de finska, samiska och tornedalska språken eller de sverigefinska, finskromska, samiska och tornedalska kulturuttrycken. Detta på grund av att Stockholms stad ingår i de särskilda förvaltningsområdet för dessa minoritetsspråk. Lokala föreningar som har kontaktskapande och/eller stödjande aktiviteter för äldre personer inom de nationella minoriteterna har möjlighet att söka föreningsbidrag från äldrenämnden. Det finns även möjlighet för de nationella minoriteternas lokala föreningar att ansöka om subventionerad eller avgiftsfri hyra i stadens lokaler och anläggningar för viss verksamhet. Stödet kallas formellt "Noll- och subventionerad taxa" och handläggs av idrottsförvaltningen i Stockholms stad.

Förutom föreningsbidrag finns det flera andra sätt för staden att samverka med och stödja de nationella minoriteternas föreningar på lokal nivå. Kommunstyrelsen genomför samråd med representanter för samtliga nationella minoritetsgrupper. Staden har ett utökat ansvar för samråd med de minoriteter vars språk staden är särskilt förvaltningsområde för, finska, samiska och meänkieli. Inom förvaltningsområdet har dessa minoritetsgrupper rätt till förskola och äldreomsorg helt eller delvis på sitt minoritetsspråk samt rätt att använda sitt minoritetsspråk i sina kontakter med kommunen där den enskilde är part eller ställföreträdande part i ett ärende. Stockholms stad är vidare en av fem utvecklingskommuner för romsk inkludering. För att främja inkluderingen arbetar socialförvaltningen bland annat med att öka den romska minoritetens förtroende för socialtjänsten. Det handlar bland annat om att öka brukarmedverkan, delaktighet och dialog. På förvaltningen arbetar två romska brobyggare specifikt med dessa frågor. Även arbetsmarknadsförvaltningen har romska brobyggare

anställda för att stödja romer i kontakten med myndigheter och öka det ömsesidiga förtroendet mellan romer och staden.

Förvaltningen kan konstatera att det finns bidrag att söka för de nationella minoriteternas lokala föreningar i Stockholm. Staden har infört flera andra arbetssätt för att samverka med de nationella minoriteterna och ge dem möjlighet att utöva sina rättigheter. Förvaltningen anser dock att det är viktigt att kontinuerligt utvärdera om dagens insatser och arbetssätt räcker för att de nationella minoriteterna ska kunna ta del av sina rättigheter så som de fastställs i lagstiftning och i stadens riktlinjer. För att möjliggöra en bred delaktighet i stadens samverkan med de nationella minoriteternas föreningar anser förvaltningen att det är rimligt att de lokala föreningarna har en viss grundfinansiering till exempel till lokalhyra. En fråga som förvaltningen ser som relevant i det sammanhanget är i vilken mån resurser i praktiken omfördelas från de nationella minoriteternas riksorganisationer som mottar statsbidrag till deras lokala föreningar. Om det är så att bidrag inte omfördelas till den lokala nivån anser förvaltningen att ett utökat föreningsbidrag på lokal nivå till de nationella minoriteternas föreningar kan vara en relevant fråga att utreda vidare.

Bilagor

1. Motion om inför ett kommunalt föreningsbidrag till nationella minoriteter.